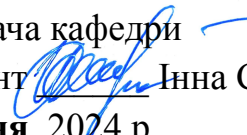

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІНФРАСТРУКТУРИ ТА ТЕХНОЛОГІЙ
КИЇВСЬКИЙ ІНСТИТУТ ВОДНОГО ТРАНСПОРТУ
ІМЕНІ ГЕТЬМАНА ПЕТРА КОНАШЕВИЧА-САГАЙДАЧНОГО**

**ФАКУЛЬТЕТ СУДНОВОДІННЯ
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ ТА СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИХ
ДИСЦИПЛІН**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

в.о. завідувача кафедри

к.п.н., доцент Інна СКЛЯРЕНКО

«2 » вересня 2024 р.

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ КУЛЬТУРОЛОГІЇ»**

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Викладачка	Погрібна Дар'я Владиславівна Доцент кафедри психології та соціально-гуманітарних дисциплін, філософських наук, доцент.
Контактний телефон	+38(093)585-41-15
E-mail	dariavladyslavivna@gmail.com
Офіційна назва освітньої програми	Практична психологія
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	053 Психологія
Спеціалізація	-
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Статус дисципліни	Вибіркова
Мета вивчення дисципліни	Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.
Інтегральна компетентність, загальні компетентності, спеціальні (фахові) компетентності	ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК5. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів) ЗК6. Здатність діяти соціально відповідально та

	свідомо ЗК8. Здатність мотивувати людей рухатися до спільної мети ЗК10. Здатність встановлювати, підтримувати ділові та міжособистісні комунікації у галузі психології та інших сферах життя СК6. Здатність ефективно взаємодіяти з колегами у моно та мультидисциплінарних командах. СК13. Здатність до розуміння природи поведінки лідерів, їх діяльності та вчинків
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗА ТЕМАМИ	
Змістовий модуль 1 – Культурологія як теоретична дисципліна Тема 1. Актуальні питання культурології як науки Культурологія як наука: історія становлення та актуальність. Основні напрямки культурологічних досліджень в історії та сучасності. Актуальні методи культурології. Предмет культурології як навчальної дисципліни у фахівців Тема 2. Сутність культури: актуальні підходи. Сутність культури: актуальні підходи до визначення. Актуальні соціальні функції культури. Форми та види культури: критерії визначення. Основні риси нової соціокультурної реальності: актуальні тенденції Тема 3. Типологізація культур Головні критерії типологізації культур. Домінуюча культура, субкультура, контркультура: головні характеристики та актуальні критерії визначення. Культура ідентифікація: проблема визначення поняття “нація” та формування національної культури в історії та сучасності. Роль фактору культурної ідентифікації у розвитку світових спільнот Тема 4 Художня культура: актуальні проблеми та питання. Художня культура як об’єкт дослідження естетики. Художній образ: динаміка функціонування. Види та жанри мистецтва: компаративна характеристика. Проблема обдарованості, таланту, геніальності в художній культурі в контексті розвитку сучасної культури Змістовий модуль 2 – Соціокультурна динаміка: актуальні тенденції Тема 5 . Динаміка розвитку культури: історія та сучасність Соціокультурна динаміка: загальні тенденції сучасності. Періоди світової культури: первісне суспільство. Основні періоди західноєвропейської культури. Критерії періодизації української культури Тема 6. Сучасні рецепції культури Античності Кріто-мікенська культура як прототип давньогрецької цивілізації. Наука та мистецтво Стародавньої Греції: актуальні зразки. Культура Стародавньої Греції періоду еллінізму: головні риси. Функціональна культура Стародавнього Риму Тема 7 Сучасний аналіз культури епохи Середньовіччя Становлення Середньовіччя як культурно-історичної епохи в контексті сучасних християнських цінностей. Раннє Середньовіччя: головні тенденції Високе та пізнє Середньовіччя та вплив на сучасність. Стилi мистецтва Середньовіччя.	

Тема 8 Актуальність цінностей культури епохи Відродження

Епоха Відродження: формування антропоцентризму. Тенденції епохи Відродження. Мистецтво епохи Відродження: діалектика тілесного та духовного. Становлення та розвиток гуманістичного світогляду та його актуальність у сучасності

Тема 8 Витоки технократичного світогляду в культурі епохи Нового Часу

Формування наукового світогляду в епоху Нового Часу у 17-18 століттях. Головні мистецькі тенденції епохи Нового Часу періоду 17-18 століть. Розвиток культури 19 століття а умовах розвитку науки і техніки. Головні мистецькі напрями та течії 19 століття та їхній вплив на сучасну соціокультурну реальність.

Тема 9. Сучасна культура Західної Європи

Актуальність модернізму як світоглядна парадигма. Основні мистецькі напрями модернізму. Головні тенденції постіндустріального суспільства. Основні риси епохи постмодерну. Цілі сталого розвитку ООН як головна стратегія розвитку сучасного суспільства. Головні тенденції культурного розвитку світової культури XXI століття. Вплив медіа та штучного інтелекту на сучасний соціокультурний розвиток.

Тематика практичних занять:

Практична робота №1. Сучасна культурологія як інтегрована дисципліна

Практична робота №2. Сутнісні характеристики культури як об'єкт вивчення культурології

Практична робота №3. Проблема типологізації культур

Практична робота №4. Художній вимір культури: актуальні питання

Практична робота №5. Динаміка соціокультурного розвитку: актуальні тенденції

Практична робота №6. Культура Античності: сучасні рецепції

Практична робота №7. Середньовічна культура: особливості розвитку та вплив на сучасність

Практична робота №8. Мистецький вимір культури Відродження та її актуальний вплив на сучасності

Практична робота №9. Науково-раціональна культура епохи Нового Часу

Практична робота №10. Західноєвропейська культура XX століття та її рецепція у XXI столітті

Практична робота №11. Культура епохи постмодерну

Практична робота №12. Епоха цифровізації та її вплив на формування нової соціокультурної реальності

Програмні результати навчання

ПРН6. Розробляти просвітницькі матеріали та освітні програми, впроваджувати їх, отримувати зворотній зв'язок, оцінювати якість.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН8. Оцінювати ступінь складності завдань діяльності та приймати рішення про звернення за допомогою або підвищення кваліфікації.

ПРН9. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності.

ПРН10. Здійснювати аналітичний пошук відповідної до сформульованої проблеми наукової інформації та оцінювати її за критеріями адекватності.

Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: оцінювання роботи на практичних заняттях Підсумковий контроль: залік
---	--

ОЦІНЮВАННЯ	
Форми поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль – 100 балів
КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Підсумкові бали з навчальної дисципліни визначаються як сума балів, отриманих здобувачем протягом семестру.	

Залік			
Питання 1	Питання 2	СУМА	
8 балів	8 балів	16 балів	

										Практичні заняття		
п1	п2	п3	п4	п5	п6	п7	п 8	п9	п10	п 11	п 12	СУМА
7 бал	7 бал	7 бал	7 бал	7 ба л	7 бал	7 бал	7 бал	7 ба л	7 бал	7 бал	7 бал.	84 бали

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ: НАЦІОНАЛЬНА ТА ECTS			
Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90—100	Відмінно («зараховано»)	A	«Відмінно» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.
80—89	Добре («зараховано»)	B	«Дуже добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою навчання виконанні, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального, робота з двома - трьома незначними помилками.
75—79		C	«Добре» — теоретичний зміст курсу освоєний цілком, практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, які передбачені програмою

			навчання виконанні, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота з декількома незначними помилками, або з однією - двома значними помилками.
65—74	Задовільно («зараховано»)	D	«Задовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний не повністю, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, містять помилки, робота з трьома значними помилками.
60—64		E	«Достатньо» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, частина передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, робота, що задовольняє мінімум критеріїв оцінки.
21—59	Незадовільно («не зараховано»)	FX	«Умовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання, навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання), робота що потребує доробки
1—20		F	«Безумовно незадовільно» — теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, всі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до значимого підвищення якості виконання навчальних завдань, робота, що потребує повної переробки

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ВИКОРИСТАННЯ

Основна

1. Історія української культури : курс лекцій для студентів спеціальності 034 Культурологія / Ю. С. Сабадаш, Ю. М. Нікольченко, Л. Г. Дабло ; за заг. ред. Ю. С. Сабадаш. - Київ : Ліра-К, 2020. - 168 с.
2. Культурологія: курс лекцій/Укладачі Ю.С.Сабадаш, Ю.М.Нікольченко, Л.Г.Дабло, О.С.Манякіна. За заг.редакцією проф.Ю.С.Сабадаш. – Київ: Видавництво Ліра-К., 2021. – 216 с.
3. Культурологія: для студ.вищ.навч.закл./Т.Б.Гриценко та ін.; за ред. Гриценко Т.Б. – 3-тє вид. – К.:Центр учбової літ-ри, 2021. – 388 с.

4. Культурологія: навч. посібник для студ. вищ. навч. закл. освіти/В.Л.Петрушенко, М.С.Кравець, Н.М.Мадей та ін.; за заг.ред.В.М.Пічі. – Львів: Магнолія 2006, 2024. – 358 с.
5. Культурологія: навч.посібник для студ. вищ. навч. закл./І.І.Тюрменко та ін.; за ред. І.І. Тюрменко. – 3-тє вид., переробл. та доповн. – К.: Центр учбової літератури, 2022. – 369 с.
6. Петрушенко В.Л., Савельєв В.П., Сурмай І.М. та ін. Етика та естетика: Навчальний посібник / За ред. В.Л.Петрушенко. – Львів: Видавництво “Новий світ – 2000”, 2020. – 304 с.
7. Сучасна культурологія: постмодернізм у логіці розвитку української гуманістики: колект.монографія за заг.ред.Ю.С.Сабадаш. Київ:Вид-во Ліра-К.,2021-432 с.
8. Чистіліна Т.О. Етика і естетика / Т.О. Чистіліна. – К.: Центр навчальної літератури, 2019 – 304 с.
9. Фартінг С. Історія мистецтва / С.Фартінг – К.: Vivat, 2019 – с.576

Допоміжна:

1. Бабій, Н. Актуальні культурно-мистецькі практики та процеси: проблематика наукового дискурсу. - Питання культурології - №36, 2020 – с. 69–78.
2. Дяків О.В. Сучасне мистецтво: трансформаційні процеси в умовах культурної глобалізації (формування предметно-дослідного поля) International scientific conference «Interaction of culture, science and art in terms of moral development of modern European society» : conference proceedings, December 28–29, 2021. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021 – p.93-96
3. Історія мистецтва : конспект лекцій / укладач С. І. Побожій. – Суми : Сумський державний університет, 2021. – 70 с.
4. Мазуркевич О.П. Культурологія на стику соціального і гуманітарного знання про людину й суспільство. Сучасна наука: проблеми, перспективи, інновації: Міжнародна науково-практична конференція викладачів, практичних працівників, молодих учених та студентів, м. Вінниця, 11-12 листопада 2020р.: тези, статті / ред.кол.: Драбовський А.Г. та ін.. – Вінниця: Вінницький кооперативний інститут, 2020. – с.218 – 221
5. Моляко , В. О. Концепція виховання творчої особистості. Всеукраїнський науково-практичний журнал «Директор школи, ліцею, гімназії» - №21(1), 2020 – с. 50–55
6. Нові віхи розвитку культури і мистецтва у ХХІ столітті: колективна монографія / за заг. ред. О. І. Самойленко. Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2021. 128 с.
7. Оніщенко О. Проблема художньої творчості у дослідницькому просторі сучасної культурології – Культурологія - №31, 2022 - с.126-133
8. Русаков С.С. Нові аспекти моральності у творах сучасного мистецтва: культурологічний аналіз. - International scientific conference «Interaction of culture, science and art in terms of moral development of modern European society» : conference proceedings, December 28–29, 2021. Riga, Latvia : «Baltija Publishing», 2021 – p.71-75
9. Тарасенко Ю.М. Внутрішня мотивація людини до пізнання мистецтва /Український мистецтвознавчий дискурс, - №1, 2022 – с. 40–51.
10. Шпак, М. (2023). креативність як складова особистісного розвитку та професійного становлення студентів. Наукові праці Міжрегіональної Академії управління персоналом. Психологія, (2(58), 57-62.

11. Українська художня культура в умовах інформаційного суспільства:/монографія

ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Щодо академічної доброчесності

Дотримання академічної доброчесності засновується на ряді положень та принципів академічної доброчесності, що регламентують діяльність здобувачів вищої освіти та викладачів ДУІТ:

Кодекс академічної доброчесності Державного університету інфраструктури та технологій <https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>

Положення про систему забезпечення академічної доброчесності у Державному університеті та технологій Положення про Комісію з академічної доброчесності у ДУІТ та Комісію з етики та управління конфліктами у сфері академічної доброчесності у ДУІТ <https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>

Порушення [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#) є серйозним порушенням, навіть якщо воно є ненавмисним.

Списування під час контрольних заходів заборонені.

Усі письмові роботи, виконані в електронному вигляді (реферати), перевіряються на наявність плагіату згідно з [Положенням про порядок перевірки навчальних, кваліфікаційних, науково-методичних наукових та інших робіт на наявність ознак академічного плагіату у ДУІТ](#). У випадках виявлення порушення – реагування відповідно до [Кодексу академічної доброчесності ДУІТ](#).

Щодо відвідування

Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (хвороба, міжнародне стажування, індивідуальний графік тощо) навчання може відбуватися в онлайн (або змішаній) формі за погодженням із деканом факультету.

Неформальна освіта

Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти ДУІТ».

<https://duit.edu.ua/public-information/legal-framework/>